

Natura 2000 gebied 161 – Noorbeemden & Hoogbos

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Heuvelland
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL2003033
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Natuurmonumenten, particulieren
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Margraten
Oppervlakte:	67 ha

Gebiedsbeschrijving

De Noor is de naam van een klein beekje in het zuidwesten van het Mergelland, dat in zuidelijke richting naar België stroomt en even voorbij de grens in de Voer uitmondt.

In de Noorbeemden ontspringen meer dan twintig bronnen. In het beekdal komen een aantal natte en droge bosgemeenschappen voor, waaronder diverse soorten elzen- en essenbossen (bronnetsbos) in de lagere delen van het dal en eiken-haagbeukenbossen hoger op de helling. Tussen de bossen liggen kleinschalige landbouwgronden met plaatselijk soortenrijke natte hooilanden. De noordelijke helling is rijk aan heggen, holle wegen, hoogstamboomgaarden en struikgraften, met daartussen soortenrijke graslanden.

In het Hoogbos komt soortenrijk, goed ontwikkeld eiken-haagbeukenbos voor, dat doorloopt in het Belgische deel van het gebied. Het Hoogbos is doorsneden door drie oude, beboste holle wegen en heeft uitlopers in een aantal grubben. Ook hier liggen enkele soortenrijke, kalkrijke graslandjes op de helling.

Begrenzing

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea toegelicht.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plaatsen aangepast:

- Het deelgebied Hoogbos is uitgebreid met bestaande natuur (ca. 20 ha) wegens voorkomen van H9160_B eiken-haagbeukenbos, *heuvelland* (subtype B), als leefgebied voor het H1083 vliegend hert en om aansluiting te verkrijgen op het aan de andere zijde van de rijksgrens gelegen Habitatrichtlijngebied Voerstreek (Vlaanderen).
- Het deelgebied Noorbeemden is uitgebreid met bestaande en nieuwe natuur (4,3 ha) ten behoeve van de instandhouding van het *H91E0_C vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C) en een logischere en robuustere begrenzing van het beekdal.

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H9160	Eiken-haagbeukenbossen
H91E0	Vochtige alluviale bossen

Habitatrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
H1083	Vliegend hert

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H7220	Kalktufbronnen ¹
-------	-----------------------------

Kernopgaven

- 8.03 **Hellingbossen en zomen:** Behoud van bestaand hellingbos en herstel gevarieerde vegetatiestructuur van eiken-haagbeukenbossen (*heuvelland*) H9160_B, verzachten bosrand, ruigten en zomen (*droge bosranden*) H6430_C en waar relevant vergroten leefgebied vliegend hert H1083 en/of spaanse vlag *H1078.
- 8.08 **Beekdalbossen:** Behoud en uitbreiding vochtige alluviale bossen (*beekbegeleidende bossen*) *H91E0_C en kalktufbronnen *H7220 door herstel hydrologie; betreft zowel de grondwaterstromen als het niveau en morfodynamiek van de beeklopen.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H7220	Kalktufbronnen met tufsteenformatie (<i>Cratoneurion</i>)
Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
Toelichting	Het habitatype kalktufbronnen komt spaarzaam voor met een matige kwaliteit. Omdat de landelijke staat van instandhouding matig ongunstig is wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd.

- H9160 Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het *Carpinion-betuli***
- Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit eiken-haagbeukenbossen, *heuvelland* (subtype B).
- Toelichting In het Hoogbos komt het habitattype soortenrijke eiken-haagbeukenbossen, *heuvelland* (subtype B) voor. Omdat het landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert, wordt uitbreiding en verbetering van de kwaliteit nagestreefd. Opvallend is het hoge aandeel van soorten als overblijvend bingelkruid en gele anemoon in de ondergroei.
- H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)**
- Doel Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C).
- Toelichting De (grensoverschrijdende) bronnetjesbossen in het dal van de Noor behoren tot de vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C) met soorten als reuzenpaardenstaart en bittere veldkers. Het grootste deel in het Nederlandse deel is matig ontwikkeld door verdroging en eutrofiëring. Omdat de landelijke staat van instandhouding matig ongunstig is wordt verbetering van de kwaliteit nagestreefd.

Soorten

- H1083 Vliegend hert**
- Doel Behoud omvang en kwaliteit van het leefgebied voor behoud populatie.
- Toelichting Het vliegend hert komt voor in het Hoogbos en omgeving en in het dal van de Noor. Onduidelijk is wat de precieze bijdrage van het gebied is aan de populatie van het vliegend hert in Zuid-Limburg, maar vermoedelijk is deze betrekkelijk gering. De kever is hier vooral gebonden aan houtwallen. Landelijk verkeert de soort in een matig ongunstige staat van instandhouding, waarbij Zuid-Limburg een van de kerngebieden vormt in ons land.

Synopsis

Habitattypen	Staat van instandhouding	Relatieve bijdrage	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H7220 Kalktufbronnen	-	-	=	>
H9160_B Eiken-haagbeukenbossen (<i>heuvelland</i>)	--	+	>	>
H91E0_C Vochtige alluviale bossen (<i>beekbegeleidende bossen</i>)	-	+	=	>

Soorten	Staat van instandhouding	Relatieve bijdrage	Doelstelling leefgebied	Doelstelling populatie
H1083 Vliegend hert	-	-	=	=

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitattype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.